

LAUSUNTO ETELÄ-SAVON PELASTUSTOIMEN PALVELUTASOPÄÄTÖKSESTÄ  
2021 - 2023

163/09.00/2020

KHALL § 219

(Asian valmistelija tekninen johtaja Vesa Kankkunen, puh. 0400 136 209)

Etelä-Savon pelastuslautakunta on pyytänyt lausuntoa kunnilta Etelä-Savon pelastustoimen palvelutasopäätöksestä vuosille 2021 - 2023. Lausunnot pyydetään toimittamaan sähköpostilla osoitteeseen pelastuslaitos@espl.fi 20.11.2020 mennessä.

Pelastuslain 29 §:n mukaan alueen pelastustoimen tulee tehdä palvelutasopäätös kuntia kuultuaan. Päätöksessä on selvitettävä alueella esiintyvät uhat, arvioitava niistä aiheutuvat riskit, määriteltävä toiminnan tavoitteet ja käytettävät voimavarat sekä palvelut ja niiden taso. Palvelutasopäätökseen tulee myös sisältyä suunnitelma palvelutason kehittämisestä.

Etelä-Savon pelastuslaitoksen uusi palvelutasopäätös perustuu uhkien ja riskien arviointiin. Etelä-Savon pelastuslaitoksen palvelutaso on tällä hetkellä pääosin riittävä, mutta kehittämistarpeita on myös nostettu esiin.

Edellinen palvelutasopäätös on tehty vuosille 2020 - 2022, mutta se on päätetty tehdä uudelleen. Uusimisen taustalla on mm. varallaolo-käytäntöjen muutos, joka aiheuttaa paineita palveluiden kehittämiseksi.

Etelä-Savon pelastuslaitoksen palvelutasopäätösasiakirja jakautuu kuuteen lukuun. Ensimmäisessä luvussa esitellään lyhyesti palvelutasopäätökseen liittyvä lainsäädäntö, alueen yleiskuvaus, ja palvelutasopäätösprosessi. Toisessa luvussa on palvelutasopäätöksen perusteet ja arvio meneillään olevasta palvelutasopäätöskaudesta. Lisäksi on arvioitu uhkia ja riskejä. Varsinainen palvelutasopäätös on kolmannessa luvussa. Neljännessä luvussa on kuvattu lyhyesti talous- ja henkilöstöresurssit. Viidennessä luvussa on palvelutasopäätöksen seuranta ja kuudennessa luvussa on palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelma.

Merkittävin uudistus palvelutasopäätöksessä on se, että Etelä-Savon pelastustoimi varautuu palvelurakenteen muutokseen siten, että palomiehen virkoja on esitetty perustettavaksi viisi. Pelastuslaitoksen toi-

mintavalmiuden, varallaolokäytännön muuttumisen ja erityisesti ns. päivälähtöjen varmistamiseksi pelastuslaitoksen palvelutasoa nostetaan siten, että jatkossa pelastustoimen henkilöstöä on 24/7 valmiudessa seuraavilla paikkakunnilla: Mäntyharju, Kangasniemi, Mikkeli, Juva, Pieksämäki, Puumala, Savonlinna, Sulkava ja Punkaharju.

Uudessa palvelutasopäätöksessä varallaoloa ei lueta henkilön työaikaan, ellei työntekijän ole oleskeltava työpaikalla tai sen välittömässä läheisyydessä. Mikäli varallaolo on välttämätöntä pakottavien syiden tai työn laadun vuoksi, virkamies ja viranhaltija eivät saa siitä kieltäytyä. Jatkossa pelastuslaitoksen on entistä enemmän kiinnitettävä huomiota valmiusaikavaatimukseen.

Nykyisen varallaolon 15 minuutin valmiusaika ja kiireellisten toimenpiteiden yhteensovittaminen on vaikeaa, koska pelastuslaitoksen tehtävät ovat usein kiireellistä toimintaa vaativia. Varallaolon 15 minuutin valmiusaika puretaan uuden palvelutasopäätöksen mukaan 1.1.2021 alkaen. Varallaolokäytännön korvaamista aiotaan tutkia palvelutasopäätöksen voimassaolon aikana.

Pelastustoimen työnantaja ei halua/voi sitoa henkilöstöä varallaololla ja siten haitata heidän vapaa-ajan käyttöä. Varallaolon käyttömahdollisuudet ja henkilöstön perusteltu oikeus saada riittävästi rajoitettonta vapaa-aikaa aiheuttavat sen, että varallaolosta olisi luovuttava ainakin silloin kun halutaan turvata toimintavalmius pelastustoimen kiireellisissä tehtävissä. Tämän vuoksi varallaoloon perustuvan toimintavalmiuden ylläpito ei ole kaikilta osin perusteltua.

Uudessa palvelutasopäätöksessä varallaolon laatua ja määrää muutetaan. Varallaolon avulla varmistetaan jatkossa se, että ryhmänjohtajia ja palomiehiä saadaan 30 minuutin viiveellä paloasemalle. Tällä ei kuitenkaan voida varmistaa pelastustoimen viivytyksetöntä ja tehokasta toimintaa. Päivälähtöjen varmistamiseksi pelastuslaitoksen palvelutasoa nostetaan siten, että jatkossa pelastustoimen henkilöstöä on valmiudessa 24/7 mm. Juvalla. Pelastuslaitoksen tehtävissä on usein kyse minuuteista, ja tällä muutoksella pyritään turvaamaan se, että kiireellisissä tehtävissä apu on saatavilla nopeammin kuin aiemmin.

**Kunnanjohtaja:**

Kunnanhallitus toteaa, että sillä ei ole huomautettavaa Etelä-Savon pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksestä vuosille 2021 - 2023, mutta samalla huomauttaa että ESPL:n tulisi seurata kuinka varallaolokäytäntöjen muutos vaikuttaa pelastustoimen toimintavalmiuteen.

**Päätös:**

**Kunnanhallitus** hyväksyi esityksen yksimielisesti.

---